

וייסר גדעון

נולד ב-3.3.26 בפתח תקוה
התגייס למשטרת הישועים ב-1944
התגייס לפל"ם ב-1945

ה ע ס נ ה ר י ס י ו

חזרנו לשדות ים. ב-23/11/45 הפלגנו 4 סירות מפרשים (פלוקות) דרומה בים שקט, הגענו בערך בשעה 22:00 לחוף קיבוץ שפיים, זרקנו עוגן קיפלנו את המערך וחיכינו לספינת מעפילים שהגיעה בחצות שם הספינה "ברל כצנלסון". היא הביאה 212 מעפילים מיוון. לאחר שהורדנו לחוף כמעט את כל המעפילים באה מהים משחתת אנגלית הורידה לים סירות מנוע קטנות שהשתלטו על הספינה והתחילו כמרדף אחרי הסירות שלנו. המרדף נמשך כל הלילה (זו היתה ספינת המעפילים הראשונה שנתפסה אחרי המלחמה). לבסוף הם הצליחו לתפוס 2 סירות ושתי סירות הצליחו להתחמק. בכל סירה היו 6 אנשי צוות. גררו אותנו לנמל יפו ואחרי חקירה ב-C I d הובלנו למחנה מעצר בלטרון. במעצר מנהלי היו כמה מאות אסירים רובם חברי "אצל" ו"לחי" וקבוצה קטנה של חיילי הבריגדה שנעצרו בחשד שהבריחו נשק לארץ. היחסים בין חברי הארגונים השונים היו של שיתוף פעולה בין הנציגים כלפי חוץ האנגלים, וכבדהו וחשדהו כלפי פנים. לא נוצרו יחסי חברות וקירבה בין חברי ההגנה וחברי הארגונים הפורשים. אחרי מעצר של 5 חודשים שוחררנו בתנאים מגבילים, היה עלינו (חנן יונס, אורי אגוזי ז"ל ואני שלושה חברי החותרים) להתייצב פעמיים בשבוע בתחנת המשטרה בקרית חיים לשם הפגנת נוכחות, זה נמשך עד השבת השחורה ב-46/29 שבאה בעקבות פעולת הגשרים של "הפלמ"ח". הפסקתי להתייצב במשטרה קיבלתי מההגנה ת.ז. על שם אחר והיית ועברתי במפעל הבטונדות נסעתי עם צוות הקמה של המפעל לגליל העליון כדי לבנות בטונדות למגורים במרבית הישובים, מאיילת השחר בדרום עד הפנה ורן בצפון. הייתי שם כחודשיים, בתחילת שנת 47 חזרתי לשרות פעיל ב"פל"ם" ועברתי את קורס החובלים מס' 3 שבסיסו היה בקיבוץ יגור. עם סיום הקורס התנדכתי להדריך בקורס מפקדי סירות מס' 8 בפיקודו של יוסל'ה דרור ז"ל. בקורס השתתף גם אחי אברהם ז"ל שנפל לאחר מכן במלחמת השחרור בקרב לשחרור קטמון בירושלים שהיה ב-1/5/48. עם סיום קורס מס' 8 שנת 47 פרצה מלחמת השחרור עם החלטת האו"ם על הקמת מדינה יהודית בא"י, התחיל בארץ הגיוס הגדול ואתו הצורך בסגל פיקוד,

כבר בכיתה ח' נשבעתי לארגון ההגנה. בהיותי חבר בתנועת הנוער העובד. בגיל 15.5 בסוף 1942 יצאתי להכשרה בקבוצת מסדה בעמק הירדן והצטרפתי לנוער מת"א בשם קבוצת "להבה". ההכשרה כללה כבוקר עבודה וקצת אימונים בנשק. כעבור שנה בסוף שנת 1943 עברתי עם קבוצתי לקיבוץ "רמת יוחנן" שם נפגשתי לראשונה ב"פלמ"ח" כשבני מרשק ז"ל בא אלינו לשיחה וביקש שנפנה את המאהל שלנו שהיה בשולי הקיבוץ למחלקת הפלמ"ח, אחרי ויכוח קצר התפנינו. כשהגיע מחלקת פלמ"ח מפלוגה א' נוצרו בנינו יחסים טובים, אהבתי מאוד לשבת איתם מסביב למדורה לשנות קפה לקושש ורדים להאזין לציובטים, וגם לראות אותם באימונים. אין כל ספק שזה השפיע עלי בהמשך דרכי. אחרי שנה ברמת יוחנן התגייסתי למשטרת הישועים העבריים והייתי שנה נוטר בגלל הצורך לעזור להורי שהיו במצב כלכלי קשה. בינתיים התחילה להגיע בשורות האיוב מאירופה.

הייתי צעיר בלי התחייבויות משפחתיות והחלטתי להתגייס ל"פלמ"ח", הצטרפתי לקבוצת "חרמש" בקיבוץ נען בסוף שנת 1945 קבוצת חרמש סיימה את שרותה בפלמ"ח והצטרפה לקיבוץ החותרים - במסגרת 15% מחבריה שכל הכשרה היתה חייבת להשאיר בשרות פעיל בפלמ"ח התנדכנו אורי אגוזי ז"ל ואני לפל"ם" בלי לדעת בדיוק כמה הדברים אמורים. בין היתר הערכתי שזו תהיה הפעילות העיקרית בזמן הקרוב. ב-4.45 הגעתי לקיבוץ שדות ים להשתתף בקורס מס' 4 למפקדי סירות, מפקד הקורס היה אברהם זכאי ז"ל ומפקד הסירה מאיר פליק ז"ל. הקורס נמשך כ-4 חודשים והיה קשה מאוד מבחינה גופנית, רכשתי ידע בסיסי בימאות ובשיוט במפרשים והפכתי למפקד סירה. בסיום הקורס נשלחתי במסגרת כתי לקיבוץ איילת השחר לעזור לחוליה שעסקה בהעפלה בדרך היבשה מסוריה ולבנון, שם נפגשתי לראשונה במעפילים הדבר היה מאוד מרגש, היו ביניהם צעירים שבאו לארץ במסגרת ההגנה לאימון צבאי וחזרו אח"כ לסוריה, היתה גם קבוצה של משפחות עם ילדים וקנים שהעברנו אותם לראש פינה ברגל כדי לעקוף את תחנת המשטרה, למחרת בבוקר הם הוסעו ופוזרו בארץ מבלי שהתגלו. כעבור חודש

פקודה לחזור עם הספינה לאיטליה, אחרי הפלגה של 12 יום חזרתי לגבעה בפורמיה לטינה. באותו זמן התחילו יוסף דרור ז"ל ואמנון יונה להקים את חוליית חבלה בציוד אויב באיטליה. בעקבות ההצלחה בהטבעת ספינת הנשק הסורית לינו. החוליה הורכבה מאנשי הפלמ"ח, בנין סטופלר ז"ל, גדעון רוזן, יוסף דרור ז"ל גדעון ויסר יהודה ונציה דוד פרומר ואמנון יונה, כמו כן ברוך נהג מקצועי איש הבריגדה ודליה מזכירה.

עולים מלוב שגוייסו, יהודה מיסו ומשה, עולים מקרפטרס, דוגי ואלכס, בנוסף היו בחוליה יהודים איטלקיים אלפיררו ובנימין. בתחילה התאמנו בציוד צלילה איטלקי ממלחמת העולם השנייה, הצלילה היתה בעומק של 4 מ', האימון התבצע בגבעה, בשלב זה עזבתי את הגבעה ועברתי לגור בפנסיון "בצ"י" ברומא.

היתה לנו בעיה של עפרונות השהייה, זכור לי שעשיתי יום שלם בנסיונות עם מבחנה וחומצה גפריתנית לייצר עפרון השהייה אמין הניסיונות נכשלו.

באותו זמן נשלחתי לנמל ג'נובה שהיה בסיס יציאה ראשי של הרכש המצרי באיטליה כדי להכין את השטח ולהכין תיק של הנמל וציון נקודות חשובות, כמו כן יצרתי קשר עם שמשון שהיה מפקד מחנה הפליטים בגנובה ששכן בוילה די מבורדת. באותו זמן התבצעו 2 פעולות חבלה נגד אוירונים שרכשו המצרים באיטליה, בונציה. נכשלה הפעולה בגלל עפרונות השהייה שלא פעלו.

ב-8/48 נשלחתי עם גדעון רוזן (גדעונציק) לגנובה לכמה מטרות, אחת סיור בנמל, שניה קיבלנו דרכונים אנגליים היות והאנגלית של שנינו לא היתה מי יודע מה נרשמנו בשני פנסיונים קטנים בכונה לברוק איך אנחנו מסתדרים עם אזרחות אנגלית כי בדרך כלל פעלנו עם תעודת פליט של אונרא. שלישית לטפל בסליק. אחרי שנרשמנו בפנסיון וסיירנו בנמל נגשנו לטפל בסליק וכאן קרתה תאונה, בסליק היו מוקשי עלוקה מוכנים לפעולה שעליהם הורכבו מנגנונים נגד הורדה, עלינו הוטל להפריד את המנגנונים מהמוקשים מטעמי בטיחות, עם הנסיון הראשון התפוצץ המנגנון בידיים של גדעונציק, למזלנו המוקש הגדול לא התפוצץ, גדעונציק איבד מיד שלוש אצבעות מידו הימנית, מיד החזרתי בהנחיית גדעונציק את כל הציוד לסליק, אני נפצעתי מרסיסים בפנים ובגוף. בינתיים הופיע מפקד המחנה ביקשתי ממנו להודיע לרומא ולהזעיק עזרה, היות ולא נפגעתי באופן רציני החלטתי להסתלק כדי לא להיחקר ע"י משטרת איטליה, יצאתי מהבית והסתובבתי קצת בסביבתו, האזור מאד שקט, חזרתי לבית. הוחלט לשלוח את גדעונציק למילנו לבית החולים היהודי, הוזמנה מונית בתוכה נסעו מקדימה הנהג ורופא ומאחור ישבנו גדעונציק ואני, הדרך היתה ארוכה כ-4 שעות בערך, השתדלתי לעודד אותו הוא היה חבוש ובהכרה מלאה, הוא אושפז וזכה לטיפול טוב בבית החולים היהודי במילנו. אני חזרתי לגנובה

נשלחתי בסוף 47 לקורס "מ"כים" בקיבוץ גבעות זייד, עם סיום קורס המ"כים הוצבתי כמ"מ בפלוגת הנמל בחיפה תחת פיקודו של עמוס בן צבי מכפר יהושע, תפקידנו היה לאבטח את הפועלים היהודיים שעבדו בנמל מול הפועלים הערביים.

משם יצאתי לפעולת החרמת נשק מהאנגלים כמחנה תל לטווינסקי (תל השומר) בפעם הראשונה פעולה בסדר גודל של פלוגה בפיקודו של יוספלה טבנקין ז"ל. הפעולה שהיתה אמורה להתבצע בשקט הסתבכה עקב גילוי הסייר שלנו בן כפר אז"ר שנהרג מאש השומר האנגלי, התפתחו חילופי אש ונאלצנו לסגת בהצלחה חלקית, החרמנו כ-40 רובים וקצת תחמושת. בתחילת פברואר 48 נשלחתי ע"י הפלמ"ח לצרפת כימאי, יצאתי מהארץ בטיסה אחרונה של "אייר פרנס" עם דרכון פולני ע"ש יוניס מרדכי עם משלחת גדולה של ימאים ואלחוטאים, יותר מ 10 איש, הגענו לפריז אחרי טיסה של יותר מ 10 שעות, בן זוגי היה דוד שטרן - זו היתה פעם ראשונה שלי בחו"ל. רוב הזמן הסתובבנו בקבוצה של כ-10 חברה כדי להכיר את העיר ביום ובלילה, כעבור שבועיים נסענו ל"מרסיי" ברכבת, אחרי כ-10 שעות הגענו למרסיי לבסיס המוסד לעליה בוילה במזרח העיר שם פגשנו הרבה ימאים ואלחוטאים, התברר לי שאני צריך לעבור לאיטליה ע"י הברחת הגבול ממונקו לאיטליה בסירה. באיטליה עלינו על רכבת למילנו לפי מיטב זכרוני רק דוד שטרן ואני. במילנו פגשנו את פיני טננבוים שטיפל בנו יפה.

באיטליה היתה לי תעודת פליט על שם פרידמן גדליה כולל ת.ז. עם תמונתי כחבר בקהילה היהודית במילנו וזה הספיק בכדי להסתובב באופן חופשי בכל איטליה במשך כשנה. אחרי שהות של שבועיים במילנו קיבלנו דוד שטרן ואני הוראה להגיע לגבעה בפורמיה לטינה שהיתה בתקופה ההיא הבסיס העיקרי לעליה ב', מפקד הגבעה באותו זמן היה נחום שמיר, יצא לי להשתתף בכמה פעולות של העלאת מעפילים אחת מהם בוצעה בחוף פתוח.

בעזרת חבל שנמתח מהאוויה לחוף בסירות גומי גדולות עלו המעפילים לאוויה והפליגו. אוניה שניה יצאה מנמל גאטה המעפילים הגיעו במשאיות מכוסות עד הרציף של הנמל עזרנו להם לרדת מהמשאיות ולעלות לאוויה.

בתחילת 5/48 עליתי על הספינה "לנצחון" שיחד עם בת זוגה אורכידאה הפליגו מנמל נאפולי. על כל אחת מהאוניות היו כ-200 מעפילים, בני קרביץ היה מפקד האוויה, עובד שדה היה האלחוטאי. אני הייתי אחראי לאימון קבוצת מעפילים בנשק חם למקרה של מפגש לא סימפתי כל שהוא.

ב-17.5.48 הגענו שתי הספינות לנמל ת"א, המעפילים הורדו במהירות באור יום. קיבלתי יום חופש נסעתי לבקר את הורי ומשפחתי בפ"ת ושם קיבלתי את הבשורה המרה על נפילת אחי אברהם ז"ל בירושלים.

התיצבתי במפקדת חיל הים אצל אברהם זכאי ז"ל וקיבלתי

בסוף שנת 1949 התחתנתי עם מרים גרטנר ילידת הונגריה פליטת השואה שעלתה לארץ מקפריסין באוניה "מורדי הגיטאות" נולדו לנו שני בנים: אבי שנפטר ממחלה בנובמבר 77 כשהוא בן 27, יוחאי נשוי לרחל ויש לנו שלושה נכדים בקיבוץ מאור אחיהו ורועי, הבן עדיין משרת במילואים בחיל הים.

בקיבוץ עבדתי בדיג, הקלאות, ריכוז קניות, ועכשיו כפנסיונר בפנצריה (מתקן תקרים), כמו כן השתתפתי כחייל מילואים קרבי במלחמות ישראל: מלחמת סיני, מלחמת ששת הימים ומלחמת יום כיפור.

במבט לאחור הזדהיתי עם המטרות של "הפלמ"ח" אך היתה לי ולחברי ביקורת על ההנהגה שהטילה את המאבק בשלטון הבריטי בעיקר על המעפילים עצמם.

לטשטש עקבות, הצלחתי להביא בחזרה גם את הדרכון האנגלי של גרעונציק. כעבור כמה זמן הטיל עלי אמנון לסייד ולברוק שדה תעופה בעיירה בסביבות מילנו שמשם אמורים להמריא אוירונים למצרים, בסופו של דבר פוצצו 5 אוירונים מצריים.

בנתיים התחלף הפיקוד על החוליה, איזי רהב החליף את יוסף דרור ז"ל. בסוף שנת 1948 נסעתי עם איזי לגנובה לבדוק אפשרות של חבלה באוניות נשק מצריות. בתחילת שנת 49 הרגשתי שאין יותר טעם להישאר באיטליה ולא צפויות פעולות חבלה נוספות ביקשתי לחזור לארץ. בפברואר 49 חזרתי לארץ באונית הרכש "שיאו" לנמל חיפה ואחרי כמה טיולים ברחבי הארץ כולל אילת חזרתי לקיבוץ החותרים.

במעגן הקיבוץ "נוה ים" (הפלוקה) - סירת הדייג של הפלי"ם